

NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN, PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

*Enhancing the efficiency of propaganda and legal education dissemination for
high school students in Ho Chi Minh City*

ThS. Tạ Thị Minh Thu

Sở Giáo dục và Đào tạo TP.HCM

TÓM TẮT

Giáo dục pháp luật là nội dung bắt buộc trong chương trình giáo dục ở các trường trung học phổ thông nhằm phát triển toàn diện nhân cách học sinh. Trong những năm qua, công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho học sinh các trường trung học phổ thông trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh đã đạt được nhiều thành tựu đáng ghi nhận. Tuy nhiên, sự vận động, biến đổi của tình hình trong nước và quốc tế đòi hỏi chúng ta phải có các giải pháp cần thiết, sáng tạo nhằm nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho học sinh ở các trường trung học phổ thông trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay.

Từ khóa: giáo dục pháp luật, pháp luật, Thành phố Hồ Chí Minh, trung học phổ thông

ABSTRACT

Legal education is a compulsory subject in the high school curriculum with the purpose of comprehensively developing students' personalities. Over the past few years, the propaganda and legal education dissemination to high school students in Ho Chi Minh City has gained many remarkable achievements. However, the movements and changes of the domestic and international situations lead to the requirements of essential and creative solutions to enhance the efficiency of the propaganda and legal education dissemination for high school students in Ho Chi Minh City at present.

Keywords: legal education, law, Ho Chi Minh City, high school

1. Đặt vấn đề

Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật có vai trò quan trọng, là cầu nối chuyên tải các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước đến với mọi người dân, nhằm tăng cường pháp chế xã hội chủ nghĩa, xây dựng Nhà nước pháp quyền Việt Nam xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân. Việc

tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật phải được triển khai thực hiện cho người dân từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường. Đối với học sinh trung học phổ thông (THPT) - chủ nhân tương lai của đất nước, việc tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật càng giữ vai trò quan trọng hơn. Vậy thực trạng việc tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho học sinh THPT ở Thành

phổ Hồ Chí Minh trong thời gian qua như thế nào? Cần làm gì để nâng cao hơn nữa hiệu quả công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho học sinh?

2. Nội dung

2.1. *Thực trạng công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật cho học sinh ở các trường trung học phổ thông trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay*

Nhận thức được vai trò, ý nghĩa quan trọng của công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho nhân dân nói chung và học sinh THPT nói riêng, ngày 20/6/2012, Quốc hội khóa XIII đã thông qua Luật số: 14/2012/QH13 về Luật phổ biến, giáo dục pháp luật và có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 01 năm 2013. Theo Điều 3, việc “phổ biến, giáo dục pháp luật là trách nhiệm của toàn bộ hệ thống chính trị, trong đó Nhà nước giữ vai trò nòng cốt, v.v. Giáo dục pháp luật trong các cơ sở giáo dục của hệ thống giáo dục quốc dân được lồng ghép trong chương trình giáo dục của các cấp học và trình độ đào tạo; là một nội dung trong chương trình giáo dục trung học cơ sở, trung học phổ thông, giáo dục nghề nghiệp, giáo dục đại học” (Quốc hội CHXHCNVN, 2012). Như vậy, tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho công dân là trách nhiệm của toàn bộ hệ thống chính trị, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam và sự điều phối, tổ chức thực hiện của các cơ quan Nhà nước và các tổ chức, đoàn thể; là khâu then chốt, quan trọng để chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của nhà nước thực sự đi vào cuộc sống xã hội, đi vào ý thức, hành động của từng chủ thể trong xã hội. Đồng thời, đó cũng là nhiệm vụ bắt buộc đối với các trường phổ thông. Đây là lần đầu tiên, Việt Nam có một văn bản quy phạm pháp luật có hiệu lực pháp

lý cao dưới hình thức văn bản luật để điều chỉnh các hoạt động về công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật tạo cơ sở pháp lý đồng bộ, thống nhất, góp phần bảo đảm mọi tổ chức, cá nhân đều có quyền và được tạo điều kiện thuận lợi tiếp cận thông tin về pháp luật, qua đó nâng cao hiểu biết pháp luật và ý thức tuân thủ, chấp hành pháp luật.

Thành phố Hồ Chí Minh là trung tâm kinh tế, chính trị lớn của cả nước. Theo số liệu, năm học 2020-2021, Thành phố Hồ Chí Minh có hơn 1,6 triệu học sinh các cấp, tăng hơn 59.000 học sinh so với năm học trước. Đây là một áp lực không nhỏ đối với nền giáo dục của Thành phố. Trong đó, công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cần phải được tiến hành hiệu quả hơn. Nhận thức được vai trò, vị trí, tầm quan trọng của công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho học sinh ở các trường THPT, Đảng ủy, UBND Thành phố, Sở Giáo dục và Đào tạo đã triển khai nhiều hoạt động phổ biến, giáo dục pháp luật cho học sinh ở các trường THPT. Trải qua gần một thập kỉ thực hiện, công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật đã đạt được những kết quả quan trọng như:

- Đội ngũ cán bộ làm công tác tuyên truyền phổ biến, giáo dục pháp luật của các trường từng bước được củng cố, kiện toàn, cơ bản đảm bảo số lượng và nâng cao trình độ nghiệp vụ;

- Hầu hết các văn bản quy phạm pháp luật đã được phổ biến bằng nhiều hình thức phong phú, phù hợp với từng đối tượng và địa bàn;

- Nội dung tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật ngày càng đa dạng được chọn lọc phù hợp nhu cầu tìm hiểu pháp luật của từng nhóm đối tượng và đặc điểm

cụ thể của từng bậc học.

Nhờ đó, nhận thức, hiểu biết về pháp luật và ý thức chấp hành pháp luật của cán bộ, giáo viên, học sinh từng bước được nâng lên; góp phần ngăn chặn và hạn chế những hành vi vi phạm pháp luật và tệ nạn xã hội; giữ gìn trật tự, an toàn xã hội; từ đó, nâng cao hiệu lực của pháp luật và hiệu quả quản lý Nhà nước bằng pháp luật của các cấp chính quyền nói chung, của ngành giáo dục nói riêng.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cũng còn một số hạn chế như:

- Nhận thức, ý thức trách nhiệm và sự phối hợp của một số bộ phận cán bộ quản lý, giáo viên về công tác phổ biến, giáo dục pháp luật chưa thực sự đầy đủ và chưa tương xứng với vị trí, vai trò, tầm quan trọng của công tác này;

- Việc huy động nguồn lực cho công tác phổ biến, giáo dục pháp luật chưa được tiến hành một cách đồng bộ và rộng khắp. Đội ngũ cán bộ chuyên trách làm công tác giáo dục pháp luật còn mỏng và hầu hết là kiêm nhiệm, chưa được đào tạo bài bản, chưa toàn tâm, toàn ý đầu tư thời gian và trí tuệ cho công tác phổ biến, giáo dục pháp luật;

- Kinh phí, cơ sở vật chất, phương tiện dành cho công tác này còn rất hạn hẹp, dẫn đến hiệu quả giáo dục pháp luật chưa cao, chưa đáp ứng được yêu cầu tăng cường hiệu lực pháp luật trong đời sống xã hội. Điều đó thể hiện ở trình độ nhận thức pháp luật của một bộ phận không nhỏ học sinh còn hạn chế, đáng lo ngại nhất là học sinh THPT, học sinh tuổi vị thành niên. Trong đó, một bộ phận học sinh mang niềm tin đối với pháp luật chưa thực sự rõ nét, số còn lại có biểu hiện không tuân thủ

luật pháp;

- Việc thực hiện pháp luật chưa đầy đủ, chưa nghiêm minh và triệt để; hành vi vi phạm pháp luật xảy ra còn nhiều một phần vì học sinh không nắm bắt được hết pháp luật, hoặc do thói quen sống thụ động nên chưa thể vận dụng pháp luật để bảo vệ các quyền và lợi ích của bản thân khi bị xâm phạm. Đối với những vấn đề liên quan đến quyền lợi bản thân hay một số vấn đề khác trong xã hội, học sinh ở độ tuổi này đều chờ đợi các cơ quan Nhà nước giải quyết, xử lý. Trong khi đó, với việc pháp luật ngày càng được tăng cường thể hiện qua sự đa dạng về nội dung, điều chỉnh và mở rộng nhiều mối quan hệ xã hội nhằm phục vụ tiến trình đổi mới đất nước - hội nhập quốc tế đã phần nào ảnh hưởng đến hiệu quả công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật.

Có thể thấy, dù rất nỗ lực, công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật của ngành giáo dục Thành phố Hồ Chí Minh vẫn chưa đạt được những kết quả như mong muốn. Thực trạng trên do nhiều nguyên nhân, nhưng chủ yếu là do nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên về vị trí, vai trò và tầm quan trọng của công tác giáo dục pháp luật chưa đầy đủ, chưa có sự quan tâm đúng mức và phối hợp vào cuộc giữa các ban, ngành, các đoàn thể. Cụ thể:

- Hình thức giáo dục pháp luật ở các trường còn đơn điệu, chưa hấp dẫn và thu hút người nghe. Chất lượng dạy học môn Giáo dục công dân ở các trường THPT còn thấp.

- Đội ngũ làm công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật đa số là kiêm nhiệm nên về mặt chuyên môn và trách nhiệm chưa thật toàn tâm, toàn ý với hoạt động giáo dục pháp luật.

- Kiến thức pháp luật, năng lực sư

phạm, kỹ năng truyền đạt của một số báo cáo viên còn hạn chế nên ảnh hưởng không nhỏ đến hiệu quả giáo dục pháp luật.

- Mặt khác, chế độ thù lao đối với những người làm công tác giáo dục pháp luật chưa tương xứng nên chưa tạo động lực mạnh mẽ cho họ khi thực hiện nhiệm vụ phổ biến, giáo dục pháp luật.

- Kinh phí dành cho hoạt động phổ biến, giáo dục pháp luật ở các nhà trường còn hạn hẹp, mất cân đối giữa nhu cầu và khả năng đáp ứng.

Đó là những nguyên nhân cơ bản ảnh hưởng đến hiệu quả phổ biến, giáo dục pháp luật cho học sinh ở các trường THPT hiện nay. Từ đó dẫn tới một bộ phận học sinh chấp hành pháp luật còn lỏng lẻo, chưa nghiêm, tình trạng vi phạm pháp luật có chiều hướng gia tăng và phức tạp.

Như vậy, bên cạnh những kết quả đã đạt được, công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật của ngành giáo dục nói chung và giáo dục THPT của Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng vẫn còn tồn tại một số hạn chế nhất định. Vì thế, chúng ta cần có những biện pháp cần thiết, kịp thời để nâng cao hơn nữa công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho học sinh THPT trong tương lai.

2.2. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật cho học sinh các trường trung học phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh

Một là, tăng cường sự lãnh đạo của Đảng uỷ Ban giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo đối với công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật. Chúng ta cần tích cực quán triệt tinh thần thực hiện hiệu quả Kế hoạch số: 115/KH-BGDĐT ngày 27 tháng 02 năm 2020 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc thực hiện Kế hoạch Công tác phổ

biến, giáo dục pháp luật năm 2020 của ngành giáo dục. Theo đó, ngành giáo dục phải “Đổi mới nội dung, hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật gắn với những vấn đề về giáo dục được dư luận quan tâm hoặc cần định hướng dư luận và nhiệm vụ chính trị của Bộ, của ngành. Nội dung phổ biến, giáo dục pháp luật bám sát các nhiệm vụ trọng tâm của ngành giáo dục năm 2020, tập trung tuyên truyền, phổ biến luật và quy định pháp luật mới ban hành liên quan đến quản lý nhà nước về giáo dục và đào tạo; pháp luật về phòng, chống bệnh truyền nhiễm nói chung, dịch bệnh viêm đường hô hấp cấp Covid-19 nói riêng” (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2020). Lãnh đạo ngành giáo dục Thành phố Hồ Chí Minh cần xác định đây là nhiệm vụ trọng tâm trong công tác giáo dục pháp luật cho học sinh Thành phố. Lãnh đạo Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh cần có những hướng dẫn thực hiện việc “Đa dạng hóa các hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật; tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và các hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật mới trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật. Kết hợp giáo dục pháp luật với giáo dục tư tưởng, đạo đức, lối sống, kỹ năng sống cho học sinh, sinh viên; lồng ghép hoạt động phổ biến, giáo dục pháp luật với các cuộc vận động, các hoạt động ngoại khóa và các phong trào thi đua lớn của ngành trong năm 2020. Xây dựng và nhân rộng các mô hình, hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật có hiệu quả phù hợp với từng nhóm đối tượng (nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục, người học ở mỗi cấp học và trình độ đào tạo)” (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2020). Có như thế, chúng ta mới tạo ra sự đồng nhất trong hoạt động công tác tuyên truyền phổ biến, giáo dục pháp luật cho học sinh THPT trên địa bàn.

Hai là, lãnh đạo các trường THPT cần tích cực thực hiện các chỉ đạo từ Nhà nước, UBND Thành phố và Sở Giáo dục và Đào tạo như Chỉ thị số 32/CT-TW của Ban Bí thư và đẩy mạnh thực hiện các đề án, chương trình, kế hoạch của Chính phủ, Bộ Tư pháp và UBND Thành phố về tăng cường công tác phổ biến, giáo dục pháp luật giai đoạn 2015 - 2020; đồng thời triển khai thực hiện tốt Luật phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012 và các văn bản hướng dẫn thi hành, hưởng ứng có hiệu quả Ngày “Pháp luật Việt Nam” hằng năm, qua đó tạo sự chuyển biến trong nhận thức và hành động của các tổ chức Đảng và đảng viên về công tác giáo dục pháp luật. Quan trọng hơn, lãnh đạo các trường cần nghiêm túc thực hiện Kế hoạch số 835/KH-GDĐT-CTTT ngày 17 tháng 3 năm 2020 của Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh về Công tác phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2020 ngành Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh. Theo đó, nhà trường cần “triển khai thực hiện có chất lượng, hiệu quả công tác phổ biến, giáo dục pháp luật theo văn bản chỉ đạo của Trung ương, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân Thành phố; công tác phổ biến, giáo dục pháp luật phải thực hiện thường xuyên, gắn với việc thực hiện nhiệm vụ chính trị của đất nước, thành phố và của ngành giáo dục và đào tạo” (Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh, 2020).

Để nâng cao chất lượng giáo dục pháp luật, tăng cường pháp chế xã hội chủ nghĩa, Hiệu trưởng các trường THPT cần phải từng bước nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của Ban Giám hiệu, Hội đồng trường trong việc ra Quyết định chỉ đạo về công tác giáo dục pháp luật. Trong quá trình hoạt động của mình, Ban Giám hiệu -

Hội đồng trường không chỉ chú ý tới việc ban hành các văn bản hướng dẫn chỉ đạo mà quan trọng hơn là phải hướng dẫn, chỉ đạo, giám sát hoạt động tuyên truyền, giáo dục pháp luật, xem đây là biện pháp hàng đầu trong việc đảm bảo thi hành Hiến pháp và pháp luật trên địa bàn trong nhà trường.

Hằng năm, nhà trường cần chủ động xây dựng kế hoạch giáo dục pháp luật cho đơn vị mình. Kế hoạch phải phù hợp với đường lối, chủ trương của Đảng, quyết định, chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ, các đề án, chương trình, kế hoạch của Bộ Tư pháp, UBND Thành phố và của ngành phù hợp với đặc điểm, điều kiện kinh tế, xã hội địa phương và tình hình nhà trường. Thực hiện tốt việc kiểm tra, đánh giá, rút kinh nghiệm và khen thưởng kịp thời những tổ chức, cá nhân có thành tích xuất sắc trong công tác giáo dục pháp luật.

Ba là, chú trọng xây dựng đội ngũ làm công tác phổ biến, giáo dục pháp luật - vai trò quyết định chất lượng tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật. Tăng cường công tác bồi dưỡng giáo viên, cán bộ đảm nhiệm có phẩm chất, năng lực, trình độ, có khả năng tuyên truyền, giáo dục hoặc hòa giải tốt, có lòng nhiệt tình, say mê với công việc giáo dục pháp luật. Bên cạnh đó, phải đặc biệt chú trọng việc rà soát, phân loại, đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ và định hướng nội dung giáo dục pháp luật thường xuyên cho đội ngũ làm công tác giáo dục pháp luật, chú ý cung cấp kiến thức, cần bồi dưỡng, rèn luyện kỹ năng tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, giúp họ không chỉ có kiến thức vững mà còn có khả năng truyền đạt thu hút người nghe (học sinh) cảm nhận thông tin pháp luật, nuôi dưỡng niềm tin pháp luật, khi đó công tác giáo dục pháp luật sẽ có hiệu quả tốt.

Bốn là, đổi mới nội dung, hình thức và

phương pháp giáo dục pháp luật. Cần đổi mới nội dung tuyên truyền, giáo dục pháp luật theo hướng không chỉ đáp ứng nhu cầu kiến thức cơ bản về pháp luật, mà còn phải thiết thực, đáp ứng yêu cầu thực tiễn để một mặt nâng cao trình độ nhận thức cho các đối tượng học sinh, mặt khác giúp họ có khả năng vận dụng sáng tạo vào thực tiễn cuộc sống. Theo Kế hoạch số 835/KH-GDĐT-CTTT ngày 17 tháng 3 năm 2020 của Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh, nội dung phổ biến, giáo dục pháp luật bám sát các nhiệm vụ trọng tâm của ngành giáo dục năm 2020, quy định pháp luật về giáo dục, văn bản chỉ đạo của ngành, quy định pháp luật mới ban hành liên quan đến quản lý Nhà nước về giáo dục và đào tạo; quán triệt thực hiện nhiệm vụ năm học 2019-2020 của ngành Giáo dục. Đổi mới, đa dạng hóa các mô hình, nội dung, hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật phù hợp với từng nhóm đối tượng (cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên, người học) ở mỗi cấp học theo phương châm sát nhu cầu, thiết thực, dễ hiểu, dễ nhớ, dễ thực hiện, có trọng tâm, trọng điểm, thiết thực, chất lượng, tiết kiệm, hiệu quả; khai thác, sử dụng có hiệu quả các nguồn lực được giao (Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh, 2020). Học sinh được bồi dưỡng kiến thức pháp luật, có niềm tin pháp luật, có lòng tin vào bản thân và tự mình giải quyết tốt các vấn đề cá nhân theo quy định, sống mạnh mẽ và có lý tưởng tốt.

Mặt khác, chúng ta cần thực hiện xã hội hóa hoạt động tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật để có nguồn kinh phí phục vụ cho hoạt động giáo dục pháp luật. Nhà trường và giáo viên, học sinh cần đa dạng hóa hình thức, phương pháp giáo dục pháp luật; không chỉ thông qua các hội

nghị, hệ thống thư viện, hoạt động câu lạc bộ phát luật, giáo dục trong giờ học chính khoá, ngoại khoá mà bằng những cách thức khác như tọa đàm, buổi nói chuyện, hoạt cảnh tình huống, lời ca, tiếng hát, cung cấp các tin bài, cấp phát tài liệu hỏi đáp, tờ gấp, tờ rơi, panô, áp phích, khai thác, tìm hiểu pháp luật qua tủ sách pháp luật, v.v. Xây dựng và mở rộng hình thức tìm hiểu pháp luật qua các hoạt cảnh trên phát thanh hoặc truyền hình, xây dựng trang web riêng về công tác tuyên truyền, giáo dục pháp luật để học sinh có thể cập nhật thông tin, trao đổi, bàn luận và tìm hướng giải quyết cho những vấn đề bức xúc trong đời sống pháp luật.

Ngoài ra, cần lồng ghép việc tuyên truyền, giáo dục pháp luật tại các buổi sinh hoạt cộng đồng, câu lạc bộ nhóm, sinh hoạt hè. Xây dựng và phát huy phương châm mỗi học sinh là một tuyên truyền viên trong cộng đồng. Chú trọng nâng cao hiệu quả hình thức thi tìm hiểu pháp luật. Đối với hình thức giáo dục pháp luật qua hoạt động tư vấn, trợ giúp pháp luật cần mở rộng phạm vi hoạt động, không chỉ tư vấn tại phòng tư vấn tâm lý của nhà trường mà còn đến cụm dân cư, trung tâm học tập cộng đồng, tư vấn lưu động hoặc thông qua các câu lạc bộ trợ giúp pháp lý.

Năm là, tìm hiểu kỹ đối tượng giáo dục pháp luật trước khi tổ chức tiết dạy. Thực hiện tốt giải pháp này là cơ sở quan trọng để góp phần đảm bảo tiếp thu bài tốt ở nhà trường, hạn chế các vụ việc tiêu cực và các xích mích nội bộ. Người giáo viên giáo dục pháp luật cần tìm hiểu kỹ lưỡng đối tượng học sinh của mình như yếu tố tâm lý lứa tuổi, yếu tố bẩm sinh di truyền; yếu tố môi trường, yếu tố xã hội (điều kiện sống và sinh hoạt)... vì những yếu tố này các tác động trực tiếp đến việc tiếp thu bài học,

đến việc hình thành ý thức của các em học sinh. Có như thế, việc giáo dục pháp luật cho học sinh góp phần đạt hiệu quả cao hơn. Đồng thời, giáo viên cần thường xuyên tham gia các lớp bồi dưỡng, tập huấn nhằm nâng cao năng lực trình độ chuyên môn dành cho đội ngũ báo cáo viên pháp luật, tuyên truyền viên pháp luật cũng như công nhận các tổ hòa giải và hòa giải viên ở cơ sở có đủ trình độ, hiểu biết về pháp luật nhằm thực hiện tốt công tác tuyên truyền trong hoạt động hòa giải.

Sáu là, nâng cao chất lượng dạy học pháp luật trong trường học.

Cần đổi mới nội dung, phương pháp dạy học và hình thức ngoại khóa pháp luật; nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục công dân, môn Pháp luật ở các trường học. Tập trung phát triển công tác giáo dục pháp luật theo hướng tiếp cận năng lực thay cho lối giáo dục pháp luật truyền thống thụ động, một chiều áp đặt tạo cho học sinh sự nhàm chán trong các tiết học. Việc đánh giá hiệu quả giáo dục pháp luật cũng cần đổi mới chú trọng đến nhận thức pháp luật, thực hiện hành vi tuân thủ pháp luật của người học và không dừng ở đó đánh giá cả việc người học tham gia ngăn chặn, phòng chống hành vi vi phạm pháp luật của công dân khác trong xã hội.

Bảy là, phải thường xuyên cập nhật văn bản quy phạm pháp luật. Phải thường xuyên cập nhật các văn bản quy phạm pháp luật để bổ sung cập nhật vào các bài giảng giáo dục pháp luật, đẩy mạnh công tác nghiên cứu khoa học pháp lý, mở rộng các hình thức học sinh tham gia vào việc xây dựng quy phạm pháp luật, v.v. Triển khai thực hiện có hiệu quả Quyết định số 14/2019/QĐ-TTg ngày 13/3/2019 của Thủ tướng Chính phủ về xây dựng, quản lý, khai thác Tủ sách pháp luật; cập nhật, rà

soát, bổ sung, triển khai, phổ biến văn bản quy phạm pháp luật, quy định mới; nâng cao chất lượng tủ sách pháp luật; tủ sách pháp luật điện tử trong các nhà trường. Ngoài ra, chúng ta cũng cần biểu dương, nhân rộng các mô hình có hiệu quả trong công tác tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật. Tổ chức các buổi tọa đàm, hội nghị về công tác tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật nhằm giúp cho đội ngũ báo cáo viên pháp luật và tuyên truyền viên pháp luật có cơ hội giao lưu, học tập lẫn nhau.

Tám là, tổ chức cho học sinh tham gia các hoạt động tuyên truyền, giáo dục pháp luật phù hợp với khả năng. Việc đầu tiên là dạy học sinh có kiến thức nền tảng, song song đó tăng cường tuyên truyền, giáo dục pháp luật sẽ tạo điều kiện cho việc nâng cao trình độ văn hóa pháp lý. Học sinh không chỉ dừng ở việc chấp hành tốt pháp luật mà còn nâng lên tầm cao mới là tôn trọng và bảo vệ pháp luật. Trong điều kiện xây dựng một xã hội dân chủ, công bằng và văn minh thì một trong những điều kiện quan trọng là làm sao để học sinh được tham gia tích cực vào hoạt động quản lý xã hội bằng pháp luật, đấu tranh với hành vi vi phạm pháp luật. Phổ biến, giáo dục pháp luật góp phần quan trọng vào việc trang bị kiến thức, phát triển sự tích cực trong hoạt động xây dựng và thực thi pháp luật của học sinh Thành phố.

3. Kết luận

Giáo dục pháp luật giữ vai trò quan trọng nhằm định hướng, giáo dục cho học sinh THPT về ý thức chấp hành pháp luật ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường. Trong những năm qua, công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật của các trường THPT ở Thành phố đạt nhiều thành tựu quan trọng, tăng nhanh về cả số

lượng, chất lượng các hoạt động. Bên cạnh những thành tựu đạt được, việc tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật vẫn còn tồn tại những hạn chế nhất định. Vì thế, lãnh đạo Sở Giáo dục và Đào tạo thường xuyên có những chỉ đạo kịp thời đến các trường THPT về việc xây dựng kế hoạch, nội dung để tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho học sinh tại đơn vị. Đồng thời, chúng ta cần thực hiện các giải pháp như xây dựng đội ngũ làm công tác

phổ biến, giáo dục pháp luật; đổi mới hình thức và phương pháp giáo dục pháp luật; nâng cao chất lượng dạy học pháp luật trong trường học; thường xuyên cập nhật văn bản quy phạm pháp luật tổ chức cho học sinh tham gia các hoạt động tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, v.v. Sự kết hợp các biện pháp trên sẽ tạo điều kiện cho công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật ở các trường THPT đạt kết quả tốt nhất trong tương lai.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2020). *Kế hoạch số: 115/KH-BGDĐT ngày 27 tháng 02 năm 2020 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về Kế hoạch Công tác phổ biến, giáo dục Pháp luật năm 2020 của ngành giáo dục.*
- Bùi Văn Chung. (chủ nhiệm, 2009). *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn giáo dục pháp luật trong thời kỳ đổi mới*, Đề tài khoa học Bộ Tư pháp, Mã số: 92 - 98 – 223, Hà Nội.
- Lê Thị Thu Hằng. (2019). “Nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước về giáo dục pháp luật cho học sinh phổ thông giai đoạn hiện nay”. Tạp chí *Giáo dục*. Số đặc biệt tháng 4/2019, tr.69-74.
- Nguyễn Đăng Đình Lục. (2005). *Vai trò của pháp luật trong quá trình hình thành nhân cách*, Sách tham khảo. Hà Nội: NXB Tư pháp.
- Quốc hội Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. (2012). *Luật số: 14/2012/QH13 về Luật phổ biến, giáo dục pháp luật của Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.*
- Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh. (2020). *Kế hoạch số 835/ KH-GDDT-CTTT ngày 17 tháng 3 năm 2020 về Công tác phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2020 ngành Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh.*
- Trần Thị Sáu. (2012). *Giáo dục pháp luật cho học sinh trong trường trung học phổ thông ở Việt Nam*. Luận án tiến sĩ Luật học. Trường Đại học Luật Hà Nội.

Ngày nhận bài: 11/9/2020

Biên tập xong: 15/01/2021

Duyệt đăng: 20/01/2021